

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

52 тиждень
(25–31.12.2023)

Дата випуску:
02.01.2024

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 52 тиждень по Україні

- Інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із COVID-19, становить 362,2 на 100 000 населення, що на 25% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 14,3% менше аналогічного показника минулого тижня.
- У 9 (36%) регіонах України зафіксовано регіональне географічне поширення вірусів грипу; в системах рутинного і дозорного епіднагляду частка позитивних результатів на віруси грипу типів А та В становить 10,9%.
- Зареєстровано 173 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку грипоподібного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник — 278,4 на 100 000 населення, і 167 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ), пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 3,5%.
- У системі дозорного епіднагляду визначено віруси SARS-CoV-2, парагрипу, бокавіруси, RS-віруси, аденовіруси, риновіруси, метапневмовіруси.
- Профілактичні щеплення від грипу отримали 2 238 осіб, зокрема 1 735 — із груп медичного та епідемічного ризику.
- Зареєстровано 3 летальні випадки внаслідок грипу, що підтверджено методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР).
- У системі рутинного епіднагляду зафіксовано 39 летальних випадків серед осіб із позитивними результатами тестування на антиген SARS-CoV-2.

Резюме з початку сезону по Україні

- З 2 жовтня до 31 грудня 2023 року на ГРВІ перехворіло 1,9 млн людей (5,3%), що на 29,8% більше аналогічного періоду сезону 2022–2023 років. Питома вага дітей серед захворілих осіб становить 55,9%.
- У системі рутинного епіднагляду серед позитивних результатів лабораторних досліджень домінують віруси SARS-CoV-2 (95,9%), в інших випадках визначені віруси грипу та інших захворювань респіраторної групи (парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, бокавіруси, метапневмовіруси).
- Зареєстровано 7 летальних випадків унаслідок грипу.
- Проти грипу вакциновано 125 923 осіб, зокрема 78 996 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 0,92% від загальної цільової групи.

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За результатами звітів 24 країн Європи, що на 50 тижні 2023 року взяли участь у моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), в Австрії, Греції, Іспанії, Португалії та Швейцарії зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин, а в Данії — помірне. Оцінка від EuroMOMO для європейських країн — учасниць показує підвищений рівень надлишкової смертності у віковій групі 65 років і старше.

Після тривалого періоду підвищеної загальноєвропейської смертності через пандемію COVID-19 перевищення рівня смертності з усіх причин в інших країнах європейського регіону не зареєстровано (рис. 1). Треба врахувати, що результати аналізу можуть відрізнятися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, та затримки реєстрації випадків.

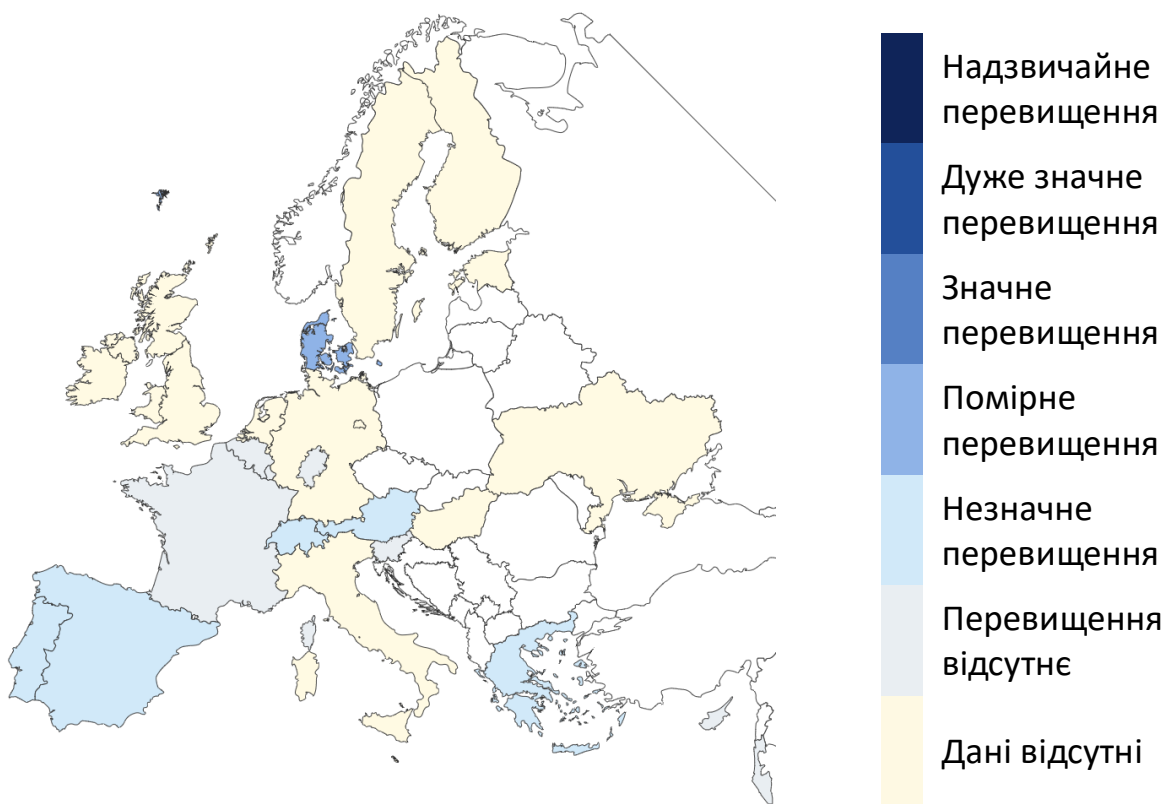

Рис. 1. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах — партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають відомості, 50 тиждень 2023 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Дані рутинного епіднагляду за 52 тиждень 2023 року отримано від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 130 359 осіб, із них 69 839 — діти віком до 17 років (53,6%). Інтенсивний показник захворюваності² становить 362,2 на 100 000 населення, що на 25% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на менше 14,3% аналогічного показника минулого тижня (рис. 2).

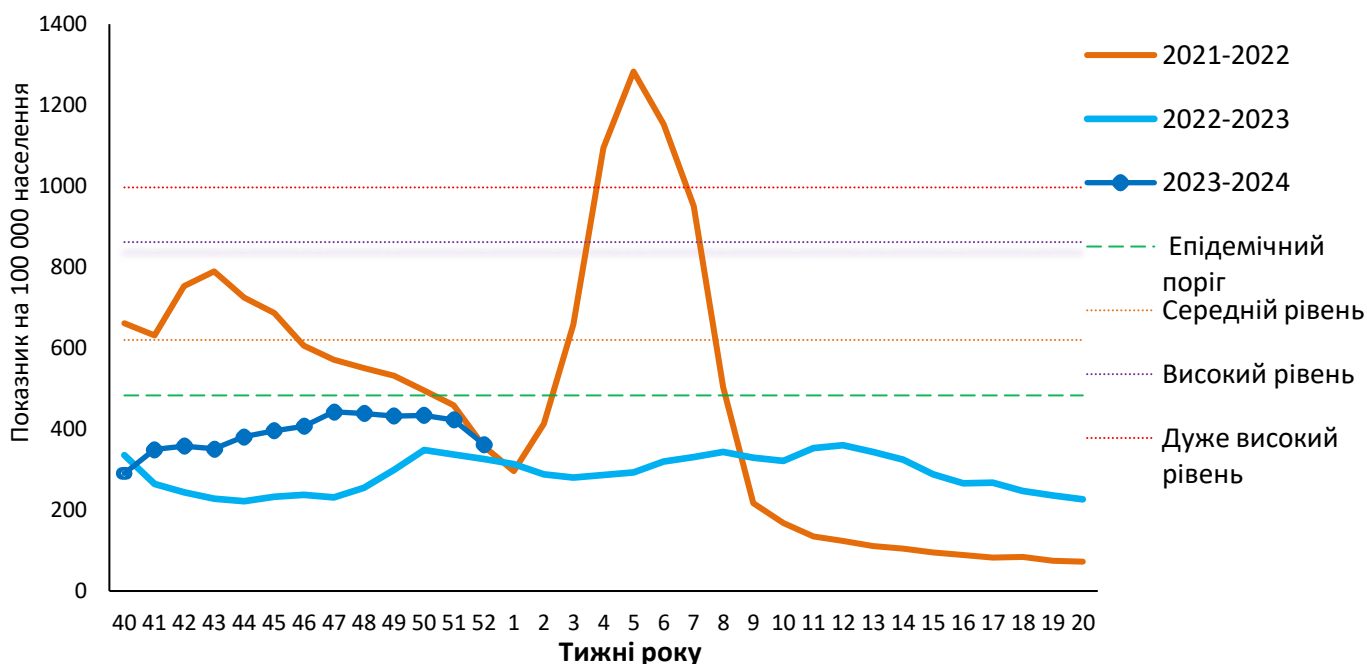

Рис. 2. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, 52 тиждень 2023 року

Середній рівень перевищення епідемічного порога зареєстровано в Чернівецькій області. В інших регіонах України ситуація стабільна, зберігається неепідемічний рівень захворюваності (рис. 3).

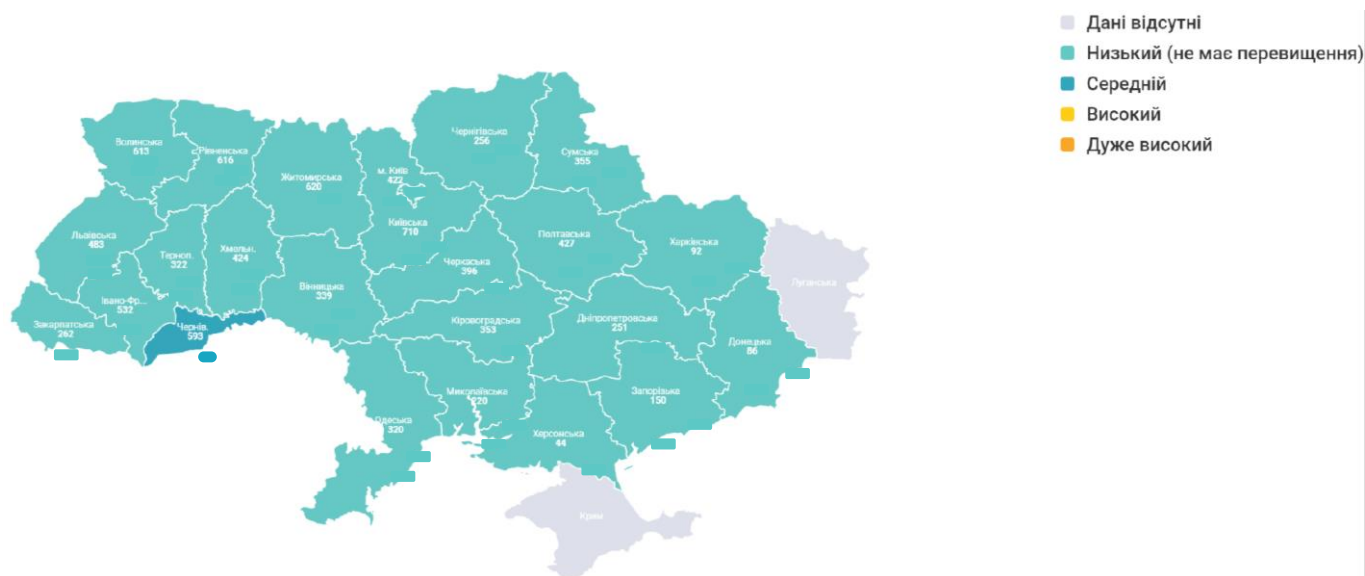

Рис. 3. Рівні епідемічної активності ГРВІ у регіонах України, 52 тиждень 2023 року

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

З 25 до 31 грудня було госпіталізовано 4 595 осіб (3,5% від загальної кількості захворілих на ГРВІ), із них 2 417 — діти до 17 років (52,6% усіх госпіталізованих). За звітний тиждень у Івано-Франківській області зареєстровано 3 летальні випадки внаслідок грипу; у двох випадках визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипваних, у третьому — одночасно віруси грипу А не субтипований та SARS-CoV-2.

За даними рутинного епіднагляду на звітному тижні серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ за допомогою швидких тестів на визначення антигена SARS-CoV-2 виявлено 6 746 випадків захворювання на COVID-19. У структурі ГРВІ питома вага захворюваності на COVID-19 становить 5,2%, що на рівні показника минулого тижня. Госпіталізовано 1 562 осіб, або 23,2% усіх пацієнтів із COVID-19.

За звітний тиждень серед дітей до 17 років зареєстровано 702 лабораторно підтверджені випадки COVID-19, що порівняно з попереднім тижнем менше на 29,3%. Медичну допомогу в умовах стаціонару отримали 276 дітей (17,7% госпіталізованих осіб із COVID-19), із них 5 дітей віком 0–17 років потребували перебування у відділенні реанімації та інтенсивної терапії.

За даними рутинного епіднагляду протягом звітного тижня було зареєстровано 39 осіб, які померли із позитивним діагнозом COVID-19, зокрема 2 дитини віком до 14 років.

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ під час дослідження зразків матеріалів від 2 671 пацієнта на респіраторну групу інфекцій у 705 (26,4%) випадках визначено віруси парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси. З-поміж усіх позитивних знахідок віруси SARS-CoV-2 визначено у 657 (93,2%) випадках.

У Волинській, Івано-Франківській, Миколаївській, Чернівецькій областях та м. Київ в 79 (23,6%) зразках матеріалів від 335 пацієнтів із підозрою на грип визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипваних.

За 52 тиждень проти грипу вакциновано 2 238 осіб, зокрема 1 735 — із груп медичного та епідемічного ризику (рис. 4).

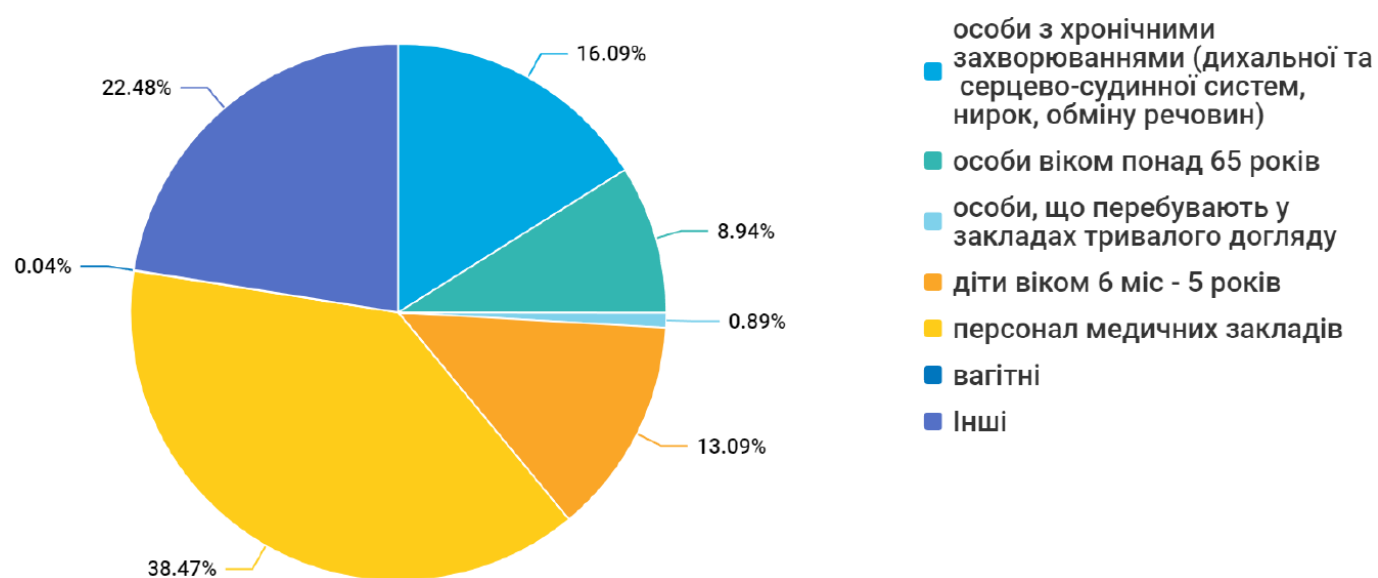

Рис. 4. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, станом на 52 тиждень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя й Одеса, захід — Львів, Рівне і Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 52 тижня 2023 року зареєстровано 173 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становить 230,5 на 100 000, що на 15,9% більше показника минулого тижня. Навпаки, серед дітей віком до 17 років показник захворюваності порівняно з минулим тижнем зменшився на 18,1% і становить 415 на 100 000 населення.

З-поміж 173 пацієнтів із ГПЗ у 64 (37%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами дослідження 56 зразків матеріалів у 24 (42,9%) випадках отримано позитивні результати. У ПМСД Львівської та Одеської областей у зразках матеріалів від пацієнтів із ГПЗ визначено віруси грипу А не субтиповані, у Харківській області — віруси грипу типу А(Н1N1) (табл. 1).

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 875 (42,3%) зразків матеріалів від 2 070 пацієнтів із ГПЗ, отримано позитивні результати у 295 (33,8%) випадках (рис. 5).

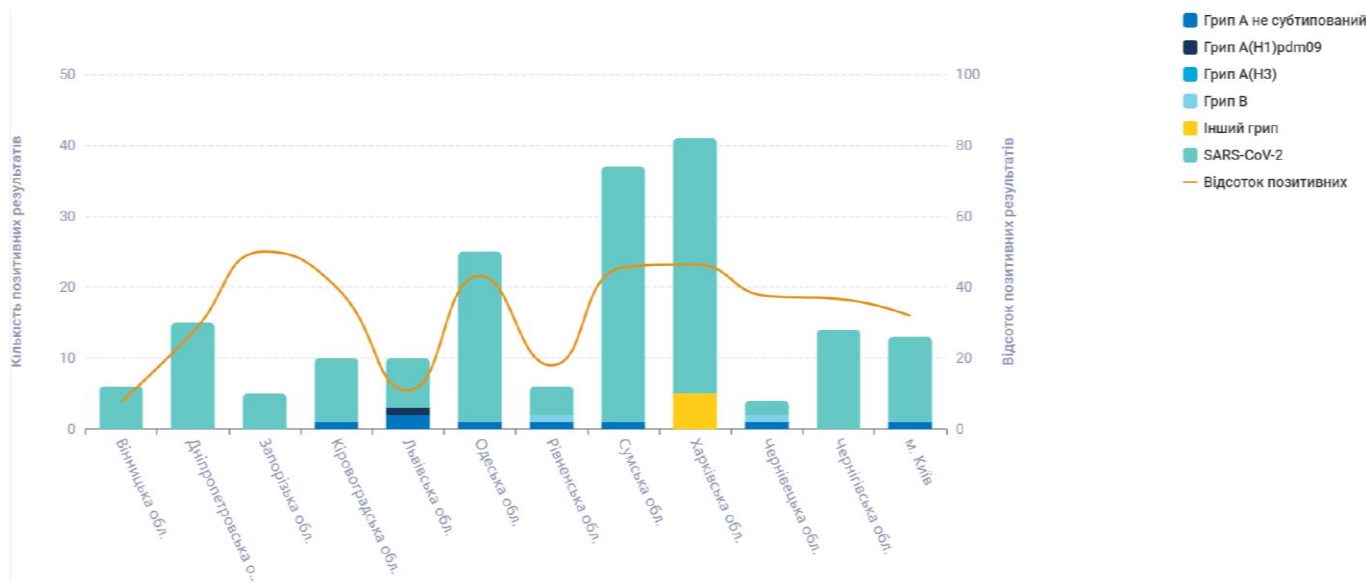

Рис. 5. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 52 тиждень 2023 року

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 167 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 94 (56,3%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 3,5%.

З-поміж 167 випадків ТГРІ у 65 (38,9%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 62 зразків матеріалів у 31 (50%) випадку отримано позитивні результати. В дозорній лікарні Харківської області у зразках матеріалів від 2 пацієнтів із ТГРІ визначено віруси грипу типу А(Н1N1); віруси грипу А не субтиповані визначено в дозорних лікарнях Львівської (3) та Чернівецької (1) областей, а в Рівненській — по одному випадку вірусів грипу типу В та А не субтипованих (*табл. 1*).

З початку епідемічного сезону з-поміж 1 499 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає визначенню випадку ТГРІ, лабораторно досліджено 671 (44,8%) зразок матеріалів. Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій у 224 (33,4%) випадках (*рис. 6*).

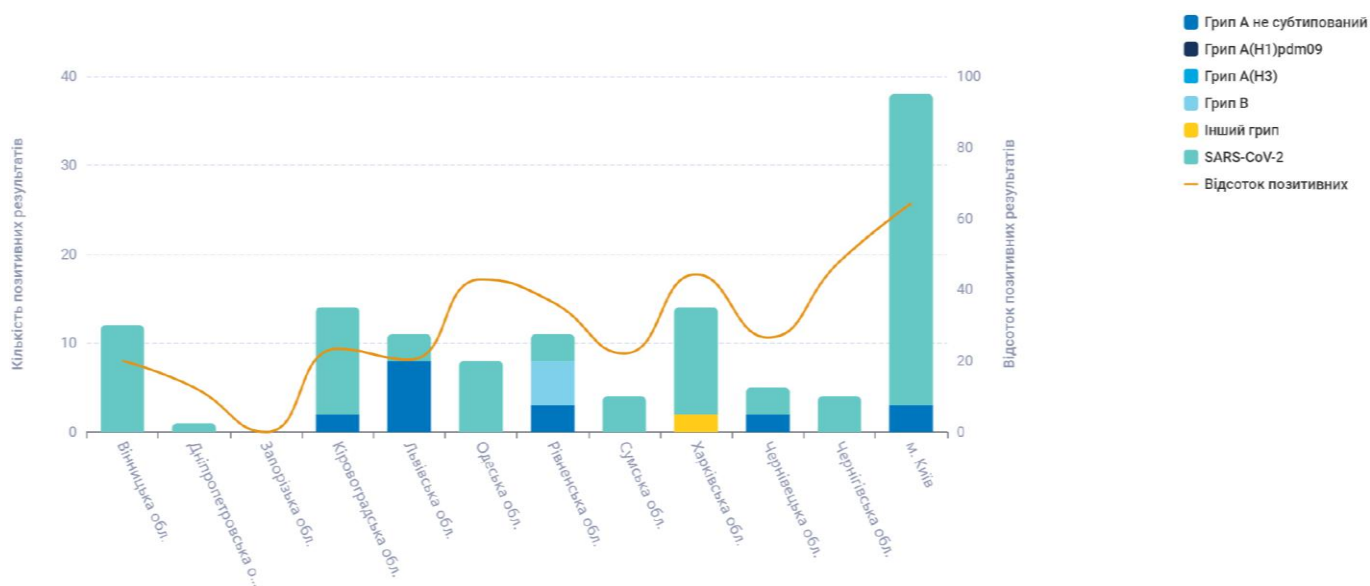

Рис. 6. Результати обстеження осіб із ТГРІ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 52 тиждень 2023 року

Таблиця 1. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 52 тиждень 2023 року

Показники	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2023/2024		Усього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалів	56	62	118	874	671	1 545
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	24 (42,9)	31 (50)	55 (46,6)	295 (33,8)	224 (33,4)	519 (33,6)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (% від позитивних)	5 (20,8)	8 (25,8)	13 (23,6)	16 (5,4)	25 (11,2)	41 (7,9)
А, абс. знач. (% від позитивних на грип)	5 (100)	7 (87,5)	12 (92,3)	14 (87,5)	20 (80)	34 (82,9)
А(Н1)рdm09	0	0	0	1	0	1
А(Н1N1)	3	2	5	5	2	7
А(Н3)	0	0	0	0	0	0
А не субтиповані	2	5	7	8	18	26
В, абс. знач. (% від позитивних на грип)	0	1 (12,5)	1 (7,7)	2 (12,5)	5 (20)	7 (17,1)
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	19 (79,2)	23 (74,2)	42 (76,4)	279 (94,6)	199 (88,8)	478 (92,1)
Парагрип	3	2	5	14	11	25
Аденовіруси	1	4	5	42	26	68
RS-віруси	1	10	11	13	40	53
Риновіруси	4	1	5	25	14	39
Бокавіруси	0	1	1	3	4	7
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	1	0	1	1	0	1
Метапневмовіруси	1	0	1	11	7	18
SARS-CoV-2	8	5	13	170	97	267